

WSCHÓD

Studia humanistyczno-społeczne

EUROPY

RADA NAUKOWA

prof. Nodar Belkania (Tbilisi, Gruzja)

dr hab. Jerzy Garbiński, prof. UMCS (Lublin, Polska)

prof. Alexandra Glukhova (Woroneż, Rosja)

prof. Jan Holzer (Brno, Czechy)

prof. Valerii Kopiika (Kijów, Ukraina)

prof. Volodymyr Kravchenko (Edmonton, Kanada)

dr hab. Agnieszka Legucka, prof. AFiB Vistula (Warszawa, Polska)

prof. Victor Shadurski (Mińsk, Białoruś)

prof. Zakhar Shybeka (Tel Awiw, Izrael)

dr hab. Wojciech Sokół, prof. UMCS (Lublin, Polska)

prof. Valentina Teosa (Kiszyniów, Mołdowa)

prof. Igor Tsenda (Iwano-Frankowsk, Ukraina)

prof. Galyna Zelenko (Kijów, Ukraina)

KOLEGIUM REDAKCYJNE

prof. dr hab. Walenty Baluk (redaktor naczelny)

dr Eleonora Kirwiel (z-ca redaktora naczelnego)

dr Nadia Gergało-Dąbek (sekretarz)

Centrum
Kompetencji
Wschodnich
Lublin.eu

CENTRUM
EUROPY
WSCHODNIEJ
UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ

WYDZIAŁ POLITOLOGII

UMCS

WYDAWNICTWO

Vol 6, No 1, 2020

WSCHÓD

Studia humanistyczno-społeczne

EUROPY

Studia polsko-rosyjskie. Polityka i historia

ВОСТОК ЕВРОПЫ

Гуманитарно-общественные исследования

Российско-польские исследования. Политика и история

EAST OF EUROPE

Humanities and social studies

Polish-Russian studies. Politics and history

Redakcja

Alexandra Glukhova • Walenty Baluk

WYDAWNICTWO UNIWERSYTETU MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ

CENTRUM EUROPY WSCHODNIEJ UMCS

LUBLIN 2020

REDAKCJA JĘZYKOWA TEKSTÓW W JĘZYKU POLSKIM
Maria Masłowska

REDAKCJA JĘZYKOWA TEKSTÓW W JĘZYKU ROSYJSKIM
Nadia Gergało-Dąbek

REDAKCJA JĘZYKOWA TEKSTÓW W JĘZYKU ANGIELSKIM
Magdalena Szadkowska

SKŁAD
Marcin Wachowicz

PROJEKT OKŁADKI I STRON TYTUŁOWYCH
Marta Kwiatkowska

OPRACOWANIE GRAFICZNE OKŁADKI I STRON TYTUŁOWYCH
Krzysztof Trojnar

REDAKCJA TECHNICZNA
Agnieszka Muchowska

© Centrum Europy Wschodniej UMCS 2020

© Wydział Politologii UMCS 2020

© Wydawnictwo UMCS, Lublin 2020

ISSN: 2450-4866

Wersją pierwotną czasopisma jest wersja papierowa
Wersja online dostępna pod adresem: www.wschodeuropy.umcs.pl

WYDAWNICTWO UNIWERSYTETU MARIII CURIE-SKŁODOWSKIEJ

20-031 Lublin, ul. Idziego Radziszewskiego 11

tel. 81 537 53 04

www.wydawnictwo.umcs.eu

e-mail: sekretariat@wydawnictwo.umcs.lublin.pl

Dział Handlowy: tel./faks 81 537 53 02

Księgarnia internetowa: www.wydawnictwo.umcs.eu

e-mail: wydawnictwo@umcs.eu

Druk i oprawa
Mazowieckie Centrum Poligrafii Wojciech Hunkiewicz
ul. Lisi Jar 29, 05-270 Marki

Spis treści

SYSTEM POLITYCZNY

Roman Martyniuk

Prezydent i władza wykonawcza: poszukiwanie optymalnego modelu relacji instytucji 13

Jacek Wojnicki

Restytucja i przekształcenia ugrupowań agrarnych w państwach Europy Środkowej i Wschodniej 31

WŁADZA I SPOŁECZEŃSTWO (PRZYPADEK ROSJI)

Khristina Kobeleva

Genotyp polityczny społeczeństwa obywatelskiego Rosji: przeszłość i teraźniejszość 55

Anna Jach

W poszukiwaniu optymalnej koncepcji społeczeństwa obywatelskiego we współczesnej Rosji 73

Olga Nadskakuła-Kaczmarczyk

Protesty a kapitał polityczny antysystemowej opozycji w Rosji na przykładzie antyreżimowych protestów Alekseja Nawalnego w 2017 roku 91

Roman Savenkov

Zachowanie i działania protestacyjne we współczesnej Rosji: możliwości i ograniczenia 113

Aleksandr Romanowski

Reforma samorządu lokalnego we współczesnej Rosji (na przykładzie
obwodu woroneskiego) 135

POLITYKA A HISTORIA

Waldemar Paruch

Pogranicze Rzeczypospolitej i Rosji a niepodległość Ukrainy i Białorusi –
rozważania o rywalizacji politycznej 151

Viktoria Chernikova

Polityka pamięci: interpretacja regionalna 173

ARTYKUŁ POLEMICZNY

Walenty Baluk

Incydent czy akt agresji w rejonie Cieśniny Kerczeńskiej? 197

RECENZJE I SPRAWOZDANIA

Waldemar Żak

Recenzja książki: Leszek Sykulski, *Rosyjska geopolityka a wojna informacyjna*,
PWN, Warszawa 2019, ss. 160 227

Nadia Gergało-Dąbek

Sprawozdanie z VIII Kongresu Inicjatyw Europy Wschodniej.
Linia programowa „Polityka i bezpieczeństwo” 233

Table of contents

POLITICAL SYSTEM

Roman Martynyuk

The President and the Executive Power: the Analysis of the Types
of Correlation between the Institutions 13

Jacek Wojnicki

Restitution and transformation of agrarian groups in the countries
of Central and Eastern Europe 31

POWER AND SOCIETY (THE CASE OF RUSSIA)

Khristina Kobeleva

Political genotype of Russia's civil society: past and present 55

Anna Jach

In search of the optimal concept of Civil Society in modern Russia 73

Olga Nadskakuła-Kaczmarczyk

Protests and the political capital of anti-systemic opposition in Russia,
using the example of Aleksey Navalny's 2017 anti-regime protests 91

Roman Savenkov

Protesting behavior and action in contemporary Russia: opportunities
and limitations 113

Александр Романовский

The local government reform in contemporary Russia (on the example
of Voronezh region) 135

HISTORY AND POLITICS

Waldemar Paruch

Borderland of Poland and Russia and the independence of Ukraine
and Belarus – reflections on political rivalry 151

Victoria Chernikova

The Memory Politics: Regional Interpretation 173

POLEMIC ARTICLE

Walenty Baluk

Incident or act of aggression in the Kerch Strait? 197

REVIEWS AND REPORTS

Waldemar Żak

Book review: Leszek Sykulski, *Rosyjska geopolityka a wojna informacyjna*,
PWN, Warszawa 2019, ss. 160 227

Nadia Gergało-Dąbek

Congress of Eastern Europe Initiatives (Lublin, 23–24 September 2019) 233

Содержание

ПОЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА

Роман Мартынюк

Президент и исполнительная власть: анализ моделей соотношения
институтов 13

Яцек Войницкий

Реституция и трансформация аграрных групп в странах Центральной
и Восточной Европы 31

ВЛАСТЬ И ОБЩЕСТВО (ПРИМЕР РОССИИ)

Христина Кобелева

Политический генотип гражданского общества России: прошлое
и настоящее 55

Анна Ях

В поисках оптимальной концепции гражданского общества
в современной России 73

Ольга Надскакула-Качмарчик

Протесты и политический капитал антисистемной оппозиции
в России на примере антирежимных протестов Алексея Навального
в 2017 году 91

Роман Савенков

Протестное поведение и действие в современной России: возможности
и ограничения 113

Александр Романовский

- Реформа местного самоуправления в современной России
(на примере Воронежской области) 135

ПОЛИТИКА И ИСТОРИЯ

Вальдемар Парух

- Пограничье Польши и России и независимость Украины и Белоруссии –
размышления о политическом соперничестве 151

Виктория Черникова

- Политика памяти: региональная интерпретация 173

ПОЛЕМИЧЕСКАЯ СТАТЬЯ

Валентин Балюк

- Инцидент или акт агрессии в Керченском проливе? 197

РЕЦЕНЗИИ И ОТЧЕТЫ

Вальдемар Жак

- Рецензия на книгу: Leszek Sykulski, *Rosyjska geopolityka a wojna informacyjna*,
PWN, Warszawa 2019, ss. 160 227

Надя Гергало-Домбек

- Конгресс Восточноевропейских инициатив
(Люблин, 23–24 сентября 2019 г.) 233